



Ko kontroliše lokalnu samoupravu?

Ovi navedeni problemi proizilaze iz toga što su osnivači i finansijeri predškolskih ustanova lokalne samouprave koje tumače i primenjuju zakone svaka različito na način kako im u tom trenutku odgovara.

Nakon podataka koje smo dobili iz predškolskih ustanova Srbije napravili smo dopis sa aktuelnim problemima u predškolskim ustanovama Srbije, koji smo uputili Ministarstvu prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, Ministarstvu finansija i Ministarstvu državne uprave i lokalne samouprave i tražili smo da se zakažu sastanci u navedenim ministarstvima da bi se pokrenulo razrešavanje ovih problema.

01) Smanjenje plata od 10%

U Ministarstvu državne uprave i lokalne samouprave 28.1.2015. godine, održan je sastanak i tada su pojedinačno po ovim stavkama detaljno obrazloženi problemi, izneto veliko nezadovoljstvo zaposlenih u predškolskim ustanovama zbog smanjenja plata. Još dok je u Ministarstvu finansija bio ministar Lazar Krstić, obraćali smo se sa zahtevom da se izostave predškolci zbog inače jako malih zarada. U Vladi Srbije održan je sastanak predstavnika sindikata zaposlenih u javnim službama sa potpredsednicom vlade Kori Udovički, kome je prisustvovalo i nekoliko ministara, gde je postavljen problem da zaposleni u javnim službama u plati imaju regres i topli obrok, što niko na platnoj listi nikada nije dobio izdvojeno kao sumu novca koji se isplaćuje na ime regresa i toplog obroka. Onda se postavlja pitanje šta je nama osnovica od koje se odbija 10%.

02) Kolektivni ugovor

Ministarstvu prosvete, nauke i tehnološkog razvoja 24. novembra 2014. godine dostavljen je predlog teksta Posebnog kolektivnog ugovora za ustanove predškolskog vaspitanja i obrazovanja Srbije. S'obzirom da nismo dobili nikakav odgovor, obratili smo se i Ministarstvu za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja na kabinet ministra, tražeći podršku Ministarstva, zato što postoji pravni osnov našeg zahteva za donošenje posebnog kolektivnog ugovora, a to je član 246. stav 2. zakona o radu koji glasi: Poseban kolektivni ugovor za teritoriju Republike za javna preduzeća i javne službe čiji je osnivač autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave može da zaključi Vlada i reprezentativni sindikat, ako postoji opravdani

interes u cilju obezbeđivanja jednakih uslova rada. Pošto kolektivni ugovor reguliše radno pravni status zaposlenih, postoji opravdani interes u cilju obezbeđivanja jednakih uslova rada jer baš tu postoje najveći problemi, a delatnost predškolskog vaspitanja i obrazovanja je delatnost od posebnog društvenog interesa. Krajem februara iz kabineta Aleksandra Vulina javili su nam da mi imamo pravni osnov u Zakonu o radu, da sa vladom Republike Srbije zaključimo Poseban kolektivni ugovor za ustanove predškolskog vaspitanja i obrazovanja Srbije, a da je Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja dužno da podnesu zahtev Ministarstvu rada da odrede predstavnike iz Ministarstva rada za pregovaračku grupu, vezano za inicijativu za pokretanje pregovora i potpisivanje kolektivnog ugovora. Samostalni sindikat predškolskog vaspitanja i obrazovanja Srbije pri svakom imenovanju novog ministra prosvete pokretao je inicijativu za potpisivanje kolektivnog ugovora.

03) Redovnost isplate plata

Zbog ovog problema koji jako dugo traje, obraćali smo se više puta Ministarstvu finansija, imali sastanke u predškolskim ustanovama Zaječar i Novi Pazar, a Bela Palanka je i bez našeg odlaska, zbog sukoba lokalne samouprave sa direktorkom, osim plata, prestala da dobija novac za funkcionisanje predškolske ustanove, pa su zbog nedostatka grejanja i hrane morali da prestanu sa prijemom dece što dosada nije viđeno u Srbiji.

Na sastanku u Ministarstvu državne i lokalne samouprave smo se dogovorili da se podnese zahtev Ministarstvu finansija i da će se oni priključiti da pomognu pri rešavanju problema, a smatramo da problem može da se reši tako da se prilikom transfera sredstava lokalnoj samoupravi iz budžeta Republike Srbije, utvrdi iznos sredstava za plate zaposlenih u predškolskim ustanovama Srbije. Sastanak je zakazan za 5.3.2015.

03a) Problem da se krši Zakon o osnovama sistema vaspitanja i obrazovanja član 136. stav 2. jako dugo traje a oštećeni su vaspitači koji rade na realizaciji pripremnog predškolskog programa u pojedinim ustanovama jer dobijaju 75% plate. Najduže je taj problem trajao u predškolskoj ustanovi u Kraljevu. Nakon konsultacija u pravnoj službi Ministarstva prosvete zaključeno je da treba da se uradi Pravilnik o normi i da je to bila njihova obaveza, pa je podnet zahtev 3.12.2014. Ministarstvu prosvete, nauke i tehnološkog razvoja.

03b) Postoji problem neisplaćivanja naknada za prevoz u većini predškolskih ustanova, koji nastojimo da razrešimo pojedinačno u razgovorima o problemu u predškolskoj ustanovi i upućivanjem dopisa nadležnoj lokalnoj samoupravi.

03c) Zakon o osnovama sistema vaspitanja i obrazovanja član 129. tačka 3. glasi "nastavnik vaspitač i stručni saradnik ostvaruje pravo na uvećanu platu za stečeno zvanje". U većini predškolskih ustanova je opis poslova u sistematizaciji ostao isti, plata ista, a stepen obrazovanja različit. Na radnoj grupi u Ministarstvu prosvete u novembru 2014. za izmene i dopune Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja, iznela sam da

je ovo veliki problem u predškolstvu. Dogovoreno je da se taj problem dostavi Odboru za visoko obrazovanje, ali do sada nismo dobili nikakav povratni odgovor.

U Ministarstvu prosvete, nauke i tehnološkog razvoja nemaju odgovor:

04) zašto se ne plaća stručno usavršavanje;

05) ne isplaćuju dodaci za rad sa decom sa posebnim potrebama.

06) Veliki je problem pri isplati jubilarnih nagrada i u većini predškolskih ustanova ostvaruje se samo sudskim putem.

07) Stalno ukazujemo da su u predškolskim ustanovama zaposleni profili sa neadekvatnim zvanjima. Nadamo se da će možda platni razredi utvrditi na kojim poslovima i sa kojim zvanjem se mogu obavljati poslovi u strukturama koje ne obavljaju vaspitno-obrazovni rad.

08) Postoji problem u kašnjenju isplate bolovanja preko 30 dana i taj problem i dalje nije rešen.

09) Problem minulog rada

Nastao je veliki problem u predškolskim ustanovama zato što ili lokalna samouprava ili pravnik ustanove nepravilno tumače obračun minulog rada u predškolskim ustanovama, tako da smo podneli zahtev Ministarstvu za rad, zapošljavanje i boračka i socijalna pitanja, da dobijemo tumačenje odredbi o minulom radu, a mišljenje Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja broj 610-00-737/2014-02-01 od 6. novembra 2014. glasi: „Isti plan mreže radi obračuna minulog rada, čine predškolske ustanove, osnovne i srednje škole, visokoškolske ustanove, i ustanove učeničkog i studentskog standarda na teritoriji Republike Srbije, i to kao ustanove koje su utvrđene odgovarajućom mrežom ustanova kao planskim aktom koji donosi osnivač, odnosno konkursom koji se raspisuje svake školske godine za upis, odnosno prijem u ove ustanove u skladu sa odgovarajućim zakonom, imajući u vidu jedinstven sistem prosvete. Mrežu ustanova, odnosno konkurs treba posmatrati u kontinuitetu, odnosno u vezi sa svim ranije donetim odgovarajućim aktima (mreža ustanova, konkurs, akt o osnivanju, odnosno davanju saglasnosti za obavljanje odgovarajuće delatnosti i dr.)“.

Jedan deo predškolskih ustanova je problem razrešio, ali i dalje veliki problem ima predškolska ustanova u Paraćinu i predškolska ustanova u Somboru gde se zaposlenima koji imaju minimalnu zaradu od 2010. godine ne isplaćuje minuli rad???

10) U predškolskim ustanovama i pre zabrane zapošljavanja je postojao i danas postoji veliki broj osoblja koje radi na određeno vreme i po par godina ili rade kao volonteri.

11) Ponovo je upućen zahtev za izuzeće predškolskih ustanova u

Republici Srbiji od primene Zakona o izmena i dopunama zakona o budžetskom sistemu u kome je članu 1. istog regulisano da: „Korisnici javnih sredstava ne mogu zasnivati radni odnos sa novim licima radi popunjavanja slobodnih upražnjenih radnih mesta do 31.12.2015. godine.“ Primena navedenih propisa otežava realizaciju delatnosti u predškolskim ustanovama jer onemogućava zapošljavanje kadrova na upražnjenim radnim mestima koji su ustanovama neophodni za realizaciju usvojenih planova rada za tekuću radnu godinu. Zahtev upućen ministarstvu finansija i sekretarijatu Vlade Republike Srbije.

12) Platni razredi

Naš sindikat je uključen u aktivnosti na pripremi platnih razreda, na čemu se radi već duže vreme. Zadnje podatke koje smo radili odnose se na uspostavljanje kataloga poslova. Očekujemo da ćemo u aprilu dobiti konkretan predlog platnih razreda koji ćemo poslati po predškolskim ustanovama i gde ćemo imati detaljnija uputstva nakon vaših primedbi, koje faze u radu na uspostavljanju platnih razreda još predstoje.

PRESEDNICA

Ljiljana Kiković